

О.І. Боцула, канд. екон. наук (ІАП НААН, Київ)

О.Л. Головіна, канд. екон. наук (ІАП НААН, Київ)

ВИКОРИСТАННЯ МЕХАНІЗМУ ФІСКАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Стимулювання розвитку лісового господарства передбачає використання важливих економічних методів державного регулювання економіки, серед яких виділяють бюджетне та податкове. Саме діючий механізм регулювання лісового господарства потребує реформування, яке в Україні має відбуватися з урахуванням досвіду держав із розвинутою ринковою економікою, оскільки вони мають позитивний досвід економічного регулювання процесів управління і використання потенціалу лісового комплексу з використанням складових фіскальної політики.

Фіскальне регулювання лісового господарства визначають як сукупність методів, інструментів і важелів, за допомогою яких держава створює умови для ефективного управління процесами лісовідновлення та лісорозведення, деревообробки й використання лісового потенціалу з метою забезпечення сталого економічного зростання галузі.

У структурі ВВП України лісове господарство займає незначну частку (0,4–0,5%) [1]. Проте цей показник не відображає повної економічної, соціальної та екологічної ролі лісового господарства. Діючий механізм фіскального регулювання не містить важелів стимулюючого впливу на лісокористувачів, а також вказує на суперечливість завдань лісового комплексу країни: виконання екологічних функцій лісів, збереження лісових ресурсів, заготівля деревини та виробництво лісових товарів, тобто реалізація економічних функцій на основі принципів сталого лісокористування. Основна ланка цього механізму – система платежів за використання ресурсів, що має фіскальний тиск на лісогосподарське виробництво, штучно звужену податкову базу, недофінансування галузі та інші фактори.

На основі дослідження систем фіскального регулювання в лісовому господарстві країн Європи та Північної Америки не можна зробити однозначних висновків стосовно найефективнішого варіанта. Кожна держава, використовуючи певний набір інструментів, вирішує свої завдання розвитку залежності від наявних особливостей. Наша

держава має багато специфічних характеристик, притаманних лісовій політиці.

Можна зробити висновки щодо необхідності вдосконалення ключових складових механізму фіскального регулювання в вітчизняному лісовому господарстві, які базуються його реформуванні. Це дасть змогу підвищити ефективність відтворення і використання лісових ресурсів на засадах сталого розвитку, що забезпечить додатковий економічний, соціальний та екологічний ефект. Також варто використати позитивний досвід країн, щоб перевести нинішній механізм фіскального регулювання на податкову основу і диверсифікувати перелік платежів за спеціальне використання лісових ресурсів. Реалії розвитку української економіки при цьому потребують не сліпого копіювання інструментів організації і фінансування лісового господарства певної зарубіжної країни, а поєднання найбільш ефективних механізмів бюджетно-податкового регулювання та стимулювання науково-технологічного прогресу.

Інформаційні джерела

1. Основні положення звіту з аналізу лісової політики. FAO Policy Presentation. 2014. URL: http://lesovod.blogspot.com/2015/04/blog-post_16.html.

УДК 336.7

М.О. Євдокімова, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

В.В. Голод, здоб. ОС «магістр» (ДБТУ, Харків)

БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ, ЇХ ОПТИМІЗАЦІЯ

Безготівкові розрахунки – це інструмент управління фінансами та регулювання економічних відносин між суб'єктами господарювання. Суть безготівкових платежів полягає в тому, що регулюючи єдину банківську систему, згідно з якою здійснюються безготівкові платежі, держава впливає на стан фінансових відносин. Вибір системи безготівкових розрахунків виступає пріоритетним. Це сприятиме зростанню результативності національної фінансової системи, зниженню частки готівкового обігу, поширенню цифрових технологій у грошовому обороті [1].

Вибір форм безготівкових платежів вимагає визначення критеріїв їх ефективності як основних важелів управління організаційною структурою безготівкового розрахункового обороту.